

سازمان جهانی بهداشت:

همه‌گیری کرونا سخت‌ترین وضعیت اضطراری که تا به حال داشته‌ایم

سازمان جهانی بهداشت (WHO) اعلام کرد شیوع کروناویروس سخت‌ترین وضعیت اضطراری است که تا به حال داشته‌ایم.

به گزارش ایسنا، سازمان جهانی بهداشت پیش از آغاز شیوع کروناویروس ۵ بار اعلام وضعیت اضطراری بهداشتی کرده که شامل بیماری ابولا (۲ بار)، زیکا، فلج اطفال و آنفلوآنزای خوک بوده است. در این میان همه‌گیری کروناویروس، ششمین و در عین حال سخت‌ترین وضعیت اضطراری است که تا به حال این سازمان با آن روبرو بوده است.

به گفته «تدروس آدهانوم قبریوسوس»، دبیر کل سازمان جهانی بهداشت، از ماه ژانویه بیش از ۱۶ میلیون مورد ابتلا به بیماری کووید-۱۹ در جهان گزارش شده و بیش از ۶۵۰ هزار نفر جان خود را بر اثر ابتلا به این بیماری از دست داده‌اند.

وی افزود: «زمانی که در سی‌ام ماه ژانویه وضعیت اضطراری جهانی اعلام شد، در خارج از مرزهای چین کمتر از ۱۰۰ مورد ابتلا به این بیماری گزارش شده بود و موردی از مرگ‌ومیر در دیگر نقاط جهان نداشتیم.»

به گزارش شبکه خبری بی‌بی‌سی، دبیر کل سازمان جهانی بهداشت گفت: «کشورهای جهان گام‌های بسیار موثری برای مقابله با کروناویروس جدید برداشته‌اند اما هنوز تا متوقف کردن این همه‌گیری راهی طولانی در پیش است.»

کجا و چگونه از ماسک استفاده کنیم؟

دکتر مسعود یوسفیان متخصص اپیدمیولوژی و عضو هیات‌علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

استفاده از ماسک اهداف مختلف دارد و باید بدانیم هدف ما از استفاده از ماسک چیست تا به این موضوع پی ببریم که در چه مکان‌ها و در چه زمان‌هایی باید از این وسیله استفاده کنیم. زمانی ممکن است استفاده از ماسک با هدف پیشگیری از استنشاق ذرات معلق هوا در شرایط وجود ریزگرد و آلودگی هوا در فصول مختلف سال به‌ویژه زمستان باشد. در این شرایط توصیه می‌شود فرد زمانی که در بیرون از منزل است از ماسک استفاده کند و در فضاهای داخلی و در محیط‌هایی که مسقف هستند و پنجره‌ها بسته است و ذرات شانس نفوذ ندارند، توصیه‌ای برای استفاده از ماسک وجود ندارد اما در شرایط شیوع بیماری مانند وضعیت فعلی که فرد بیماری است و علامت بیماری را هم دارد باید در تمام حالات از ماسک استفاده کند. همچنین در موقعیتی که فرد پزشک یا پرستار و جزو کادر درمانی است و با بیماران سروکار دارد هم توصیه فراوانی به استفاده از ماسک شده است. زمانی هم که فرد عادی و بدون علامت است و احتمال ابتلا به بیماری را دارد و در جامعه در حال تردد است نیز توصیه به استفاده از ماسک شده است بنابراین در این مطلب بحث اصلی ما در خصوص استفاده از ماسک در افراد بدون علامت و نشانه بیماری است زیرا صحبت‌های ضدو تقیضی شنیده می‌شود که بسیاری از این صحبت‌ها همراستا با توصیه‌های سازمان جهانی بهداشت و مراکز کنترل بیماری‌های کشورهای پیشرفته که در این زمینه تحقیقات زیادی انجام داده‌اند، نیست.

متأسفانه با این صحنه زیاد مواجه می‌شویم که افرادی در فضای باز و در کوچه و خیابان از ماسک استفاده می‌کنند اما به محض اینکه وارد محیط خانه یا محل کار خود می‌شوند ماسک را کنار می‌گذارند. البته ممکن است گرمای هوا یا نزدن ماسک توسط دیگران بهانه‌هایی برای کنار گذاشتن ماسک باشد ولی توصیه‌ها می‌گوید که افراد بدون علامت و به ظاهر سالم با هدف اینکه دیگران را آلوده نکنند در فضاهای بسته‌ای که امکان فاصله‌گذاری فیزیکی در آنها وجود ندارد باید از ماسک استفاده کنند بنابراین دو شرط در استفاده از ماسک مطرح است؛ نخست بسته بودن فضا و دوم عدم امکان فاصله‌گذاری فیزیکی.

اگر فرد در فضای بسته‌ای قرار دارد که می‌تواند فاصله فیزیکی یک تا دو متری را رعایت کند تا فاصله بر استفاده از ماسک وجود ندارد. البته اگر شرایط مهیا باشد و ماسک در دسترس همه افراد قرار گیرد برای استفاده از ماسک در همه محیط‌ها وجود ندارد بلکه مفید نیز خواهد بود. نکته دیگری که باید همه به آن توجه کنیم این است که نحوه استفاده از ماسک بسیار مهم است. امروز می‌بینیم افراد ماسک را در قسمت‌هایی از صورت خود برای نمونه زیر چانه قرار می‌دهند که اصلاً درست نیست زیرا ماسک برای محافظت از بینی و دهان است و این پرسش نیست که فرد ماسک را روی چانه خود قرار دهد. مورد دیگر آن است که افراد ماسک خود را زمان صحبت کردن برمی‌دارند، در حالی که اصلی‌ترین زمان انتشار ذرات ویروس هنگام صحبت کردن است بنابراین فرد زمانی که در حال صحبت کردن است باید ماسک روی بینی و دهان خود قرار دهد.

توصیه سازمان جهانی بهداشت به مردم عادی در شرایطی که نمی‌توانند فاصله‌گذاری فیزیکی را در فضای بسته رعایت کنند این است که از ماسک استفاده کنند. البته سالمندان و افرادی که بیماری زمینیه‌ای و مزمن دارند حتی در شرایط فاصله‌گذاری فیزیکی نیز باید از ماسک استفاده کنند. بنابراین هدف از توصیه به استفاده از ماسک برای افرادی که علامتی ندارند و احتمالاً ناقل باشند این است که در صورت آلودگی دیگران را آلوده نکنند. ضمن اینکه توصیه به استفاده از ماسک فقط در فضاهای بسته وجود دارد و در فضاهای باز تنها فایده‌ای که استفاده از ماسک می‌تواند داشته باشد ترویج فرهنگ محافظت از خود در برابر بیماری کووید-۱۹ است، نه اینکه با این کار محافظتی از خود و دیگران می‌کنیم. ■

رئیس بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان مسیح دانشوری در گفت‌وگو با «سلامت»

مقایسه اثربخشی داروهای درمان کرونا اشتباه است

هاشمیان: بیماری کووید-۱۹ یک بیماری نوپدید است و هنوز درمان مشخصی برای آن وجود ندارد. از این رو داروهایی که امروز در کمک به درمان بیماران مورد استفاده قرار می‌گیرند داروهایی هستند که در بیماری‌های دیگر مورد استفاده قرار گرفته‌اند و درمان قطعی بیماری کرونا نیستند

داروی رمدسیویر را برای بیماری که با علائم اولیه مراجعه کرده، تجویز کرد. هاشمیان به توزیع داروی فاویپیراویر تولید داخل اشاره کرد: «دارو هنوز به دست ما نرسیده است ولی آنطور که مسوولان وزارت بهداشت و سازمان غذا و دارو اعلام کرده‌اند در روزهای آینده شاهد ورود دارو به چرخه توزیع خواهیم بود.»

رئیس بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان مسیح دانشوری تهران در پایان به مقایسه میزان شیوع بیماری و تلفات ناشی از آن در ایران و کشورهای همسایه پرداخت و گفت: «برای مثال تعداد بیماران که در کشور ترکیه در هر روز فوت می‌کنند بین ۱۷ تا ۲۰ نفر است، در حالی که در کشور ما این رقم به بالای ۲۰۰ نفر رسیده بنابراین تفاوت بسیار زیادی که بین ما و ترکیه در رابطه با مهار و درمان کووید-۱۹ وجود دارد این است که این کشور و برخی دیگر از کشورها که تلفات کمتری دارند، در بحث پیشگیری بهتر از ما عمل کرده‌اند و ما در این خصوص ضعف داریم. نمونه این پیشگیری‌ها الزام استفاده از وسایل محافظت شخصی مانند ماسک است زیرا در این کشورها استفاده نکردن از این وسایل جریمه دارد، در حالی که در کشور ما هنوز استفاده از این تجهیزات همه‌گیر نشده است.»

وان» تولید شد. البته با توجه به اینکه داروی بهتری برای درمان آنفلوآنزا وجود داشت این دارو استفاده جانبی پیدا کرد و در دنیا زیاد مورد استفاده برای بیماری آنفلوآنزا قرار نگرفت اما زمانی که بیماری کووید-۱۹ شیوع پیدا کرد این دارو در ژاپن و چین مورد استفاده قرار گرفت و نتایج حاصل از آن مطلوب بود بنابراین بلافاصله این دارو در کشور ما هم وارد گایدلاین درمان شد و ما در بیمارستان مسیح دانشوری تأثیرات آن را دیدیم. از این رو امروز این دارو وارد مراحل درمان در کشورهای مختلف شده و مقالات علمی متعددی درباره اثربخشی آن نگارش شده است.»

فوق تخصص مراقبت‌های ویژه افزود: «یک نکته رادر درمان بیماری نباید فراموش کنیم و آن تفاوت زمان استفاده از داروهاست. برای مثال داروی رمدسیویر دارویی است که در مراحل بحرانی بیماری از آن استفاده می‌شود اما داروی فاویپیراویر موجود به نوعی درمان کمکی و نگهدارنده وضعیت بیماران است.»

وی ادامه داد: «در کشور ما از روز نخست همه داروهایی که به صورت مستقیم به عنوان داروهای ضد ویروسی و داروهای کمکی و نگهدارنده برای درمان در دنیا استفاده می‌شود، تهیه شد و حتی در موارد لزوم این داروها وارد فهرست دارویی کشور شدند و بلافاصله برای بیماران مورد استفاده قرار گرفتند و در مواردی هم که دارویی در فهرست دارویی کشور نبود در چارچوب مطالعات تحقیقاتی و بالینی از دارو استفاده شد و در کمترین زمان ممکن تولیدی داخلی آنها نیز آغاز شد. از این رو داروی رمدسیویر آخرین دارویی بود که تا امروز بیشترین اثربخشی را داشت و ما توانستیم به تولید داخلی آن دست پیدا کنیم.»

جهانپور در پاسخ به این سوال که آیا پزشکان می‌توانند این دارو را برای همه بیماران تجویز کنند؟ گفت: «هر دارویی که خارج از فهرست دارویی کشور باشد تجویز و واردات و ساخت آن در داخل ممنوع است»

رئیس مرکز روابط عمومی وزارت بهداشت در گفت‌وگو با «سلامت»

تزریق داروی رمدسیویر برای بیماران سرپایی ممنوع است

جهانپور: در یک جمله بگوییم که استفاده از این دارو بدون تجویز پزشک و حتی در صورت سرپایی و در منزل ممنوع است و توزیع دارو در داروخانه‌ها در دستور کار وزارت بهداشت نخواهد بود

از بازار سیاه می‌کنند که شاهد خسارت‌های جانی و مالی بعد از این اتفاق بودیم.»

جهانپور در ادامه تأکید کرد: «داروی رمدسیویر یک داروی تزریقی و به‌صورت ویال مایع است و استفاده آن فقط در بیمارستان‌ها امکان‌پذیر است و دسترسی عمومی و تزریق سرپایی آن در منزل منطبق علمی ندارد. علاوه بر این فراموش نکنیم که دارو در اتحادیه اروپا و آمریکا هم که مجوز استفاده اضطراری دریافت کرده برای بیماران مورد استفاده قرار می‌گیرد که در وضعیت وخیم و بحرانی بیماری قرار دارند بنابراین دارو در بیمارانی که دچار آبشار التهابی ناشی از حمله ویروس هستند تأثیر نخواهد داشت.»

سخنگوی سازمان غذا و دارو تصریح کرد: «در یک جمله باید بگوییم که استفاده از این دارو بدون تجویز پزشک و حتی در صورت سرپایی و در منزل ممنوع است و توزیع دارو در داروخانه‌ها در دستور کار وزارت بهداشت نخواهد بود.» وی در خصوص قیمت دارو نیز گفت: «این دارو یکی از داروهای با قیمت بسیار بالاست اما از آنجا که دارو در کشور ما یکی از ارزانترین محصولات است بنابراین داروی رمدسیویر از عرضه باید بگویم که استفاده از این دارو ۱ میلیون و ۷۷۰ هزار تومان عرضه خواهد شد و برای هر دوره مصرف که باید ۶ ویال آن تزریق شود هزینه دارو کمتر از ۸ میلیون تومان خواهد بود که این قیمت یک‌هشتم قیمت دارو در بازارهای جهانی است.»

موجود به نوعی درمان کمکی و نگهدارنده وضعیت بیماران است.»

وی ادامه داد: «در کشور ما از روز نخست همه داروهایی که به صورت مستقیم به عنوان داروهای ضد ویروسی و داروهای کمکی و نگهدارنده برای درمان در دنیا استفاده می‌شود، تهیه شد و حتی در موارد لزوم این داروها وارد فهرست دارویی کشور شدند و بلافاصله برای بیماران مورد استفاده قرار گرفتند و در مواردی هم که دارویی در فهرست دارویی کشور نبود در چارچوب مطالعات تحقیقاتی و بالینی از دارو استفاده شد و در کمترین زمان ممکن تولیدی داخلی آنها نیز آغاز شد. از این رو داروی رمدسیویر آخرین دارویی بود که تا امروز بیشترین اثربخشی را داشت و ما توانستیم به تولید داخلی آن دست پیدا کنیم.»

جهانپور در پاسخ به این سوال که آیا پزشکان می‌توانند این دارو را برای همه بیماران تجویز کنند؟ گفت: «هر دارویی که خارج از فهرست دارویی کشور باشد تجویز و واردات و ساخت آن در داخل ممنوع است»

داروی رمدسیویر یکی از داروهایی است که توانسته میزان مرگ‌ومیر اولیه را در بیماران مبتلا کم کند. این دارو آنگونه که از شواهد اولیه برمی‌آید در مقایسه با داروهای دیگر برتری دارد و حتی توسط سازمان غذا و داروی آمریکا (FDA) به عنوان دارویی که در شرایط اضطراری می‌توان از آن استفاده کرد، تأییدیه دریافت کرده است. همچنین این دارو در اروپا با این ادبیات به عنوان داروی شرایط اضطراری در وضعیتی که داروی دیگری وجود ندارد توانسته مجوز مصرف پیدا کند. البته داروی رمدسیویر در کشور ما نیز از همان روزهای نخست مورد استفاده قرار گرفت اما متأسفانه یک عده سودجو با تبلیغات کاذب توانستند داروی تقلبی را با قیمت‌های بسیار بالا در بازار سیاه به مردم بفروشند. از این رو برای آگاهی از آخرین وضعیت دارو سراغ کانونش جهانپور، رئیس مرکز روابط عمومی وزارت بهداشت رفتیم تا در این زمینه اطلاعاتی کسب کنیم. جهانپور گفت: «این دارو در کشور ما هم با کمترین فاصله زمانی وارد بیمارستان‌ها و روند درمان بیماران شد و کشور ما جزو اولین کشورهای است که توانسته این دارو را در داخل تولید کند. البته دارو ابتدا به پیشنهاد کمیته علمی ستاد ملی مقابله با کرونا وارد فهرست دارویی کشور شد و سپس تولید داخلی دارو توسط چند شرکت شروع شد و اولین محموله‌های تولیدی داخل این دارو در آینده نزدیک وارد چرخه توزیع خواهد شد.» وی افزود: «امروز مقادیری از این دارو از مسیر واردات تأمین شده و در اختیار سازمان غذا و دارو قرار گرفته تا بین دانشگاه‌های علوم پزشکی و با صلاحدید روسای دانشگاه‌ها برای بیماران بستری استفاده شود. همچنین با ورود محموله‌های جدید تولید داخل به چرخه توزیع، فراوانی دارو بیشتر خواهد شد.» جهانپور اضافه کرد: «یک نکته وجود دارد و آن این است که بر اساس شواهد تحقیقاتی موجود هنوز هیچ دارویی در حد یک داروی با اثربخشی قطعی برای درمان بیماری کووید-۱۹ وجود ندارد و از داروهای